

КАДЛУБОВСЬКИЙ Арсеній Петрович (02(14). 03. 1867, Москва — 23. 11. 1921, с-ще Куюк-Тюбе pobl. Стамбула) — літературознавець, історик російської літератури. Закін. Ніжин. істор.-філол. інститут (нині Черніг. обл., 1888). Відтоді викладав рос. мову у харків. г-зіях. 1890–99 — наставник студентів Ніжин. істор.-філол. інституту. 1899–1916 — у Харків. університеті: приват-доцент, професор кафедри російської мови та словесності. Вивчав давню рос. літературу, а також творчість О. Грибоєдова, О. Пушкіна, М. Гоголя, Л. Толстого. 1916–17 — проф., декан істор.-філол. ф-ту, зав. фундам. б-ки Перм. університету (Росія); водночас очолював етногр. відділ Перм. наук.-пром. музею (описав рукописи, що належали Перм. духов. семінарії). Навесні 1917 брав участь у наук. експедиції з вивчення Уралу та Прикам. краю. 1919–20 — в. о. професор

кафедри історії та рос. літ-ри Таврій. університету (Сімферополь). Емігрував.

Основні праці

Несколько словъ о значеніи А. С. Грибоедова в развитіи русской поэзіи // Сб. истор.-филол. об-ва при Ин-тѣ князя Безбородко в Нѣжинѣ. К., 1896. Т. 1, отд. 2; Гуманные мотивы въ творчествѣ Пушкина. Нѣжинъ, 1899; Очерки по исторіи древне-русской литературы житій святыхъ. Вып. 1–5. Варшава, 1902; Объ источникахъ Ломоносовскаго ученія о трехъ стиляхъ. Х., 1905; Къ вопросу о вліяніи Вольтера на Пушкина // Пушкинъ и его современники. С.-Петербургъ, 1907. Вып. 5; «Сорена и Замиръ» Николева и трагедіи Вольтера // Изв. Отдѣл. рус. языка и словесности. 1907. Т. 12, кн. 1; Гоголь въ его отношеніяхъ къ старинной малорусской литературѣ // Сб. истор.-филол. об-ва при Ин-тѣ князя Безбородко. Нѣжинъ, 1911. Т. 7, отд. 2; Художникъ и моралистъ въ Л. Н. Толстомъ. Х., 1911; Пушкинъ – певецъ красоты // А. С. Пушкинъ: Его жизнь и сочиненія. Москва, 1912; Галицко-русский вариантъ сказанія о крестникѣ. Х., 1914; Къ исторіи русскихъ духовныхъ стиховъ о преподобныхъ Варлаамѣ и Иоасафѣ. Варшава, 1915.

Рекомендована література

1. Историко-филологический факультетъ Харьковскаго университета за первые сто лѣтъ его существованія (1805–1905). Х., 1908;
2. Профессора Таврическаго національнаго университета им. В. И. Вернадскаго. К., 2007.

Ю. Ю. Полякова

Бібліографічний опис:

Кадлубовський Арсеній Петрович / Ю. Ю. Полякова // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-12101>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).